

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

A7-0042/2009

21.10.2009

JELENTÉS

a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK rendelet módosításáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról
(COM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS))

Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság

Előadó: Tanja Fajon

Eljárások jelölései

- * Konzultációs eljárás
leadott szavazatok többsége
- **I Együttműködési eljárás (első olvasat)
leadott szavazatok többsége
- **II Együttműködési eljárás (második olvasat)
*leadott szavazatok többsége a közös álláspont jóváhagyásához
a Parlament összes képviselőjének többsége a közös álláspont
elutasításához vagy módosításához*
- *** Hozzájárulás
*a Parlament összes képviselőjének többsége, kivéve az EK-
Szerződés 105., 107., 161. és 300., valamint az EU-Szerződés 7.
cikke alá tartozó esetekben*
- ***I Együtt döntési eljárás (első olvasat)
leadott szavazatok többsége
- ***II Együtt döntési eljárás (második olvasat)
*leadott szavazatok többsége a közös álláspont jóváhagyásához
a Parlament összes képviselőjének többsége a közös álláspont
elutasításához vagy módosításához*
- ***III Együtt döntési eljárás (harmadik olvasat)
*leadott szavazatok többsége a közös szövegtervezet
jóváhagyásához*

(Az eljárás típusa a Bizottság által javasolt jogalaptól függ.)

Módosítások jogalkotási szöveghez

A Parlament módosításaiban a módosított szöveget ***félkövér dőlt*** betűkkel jelölik. A módosító jogi aktusok esetében ***félkövéren*** kell jelölni a létező rendelkezés azon részeit, amelyeket a Parlament módosítani kíván, de amelyeket a Bizottság nem módosított. Az ilyen részekben az esetleges törléseket a következőképpen kell jelölni: [...]. A *normál dőlt betűs* kiemelés jelzi az illetékes osztályoknak, hogy a jogalkotási szöveg mely részeiben javasolnak javításokat a végleges szöveg kidolgozásának elősegítése érdekében (például nyilvánvaló hibák vagy kihagyások egy adott nyelvi változatban). Az ilyen jellegű javasolt módosításokat egyeztetni kell az érintett osztályokkal.

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE.....	5
INDOKOLÁS.....	12
VÉLEMÉNY A KÜLÜGYI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	15
ELJÁRÁS.....	22

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK rendelet módosításáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS))

(Konzultációs eljárás)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság javaslatára (COM(2009)0366),
 - tekintettel az EK-Szerződés 67. cikkére és 62. cikke (2) bekezdésének b) i) pontjára, amelyek értelmében a Tanács konzultált a Parlamenttel (C7-0112/2009),
 - tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére és a Külügyi Bizottság véleményére (A7-0042/2009),
1. jóváhagyja a Bizottság módosított javaslatát;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy ennek megfelelően változtassa meg javaslatát az EK-Szerződés 250. cikkének (2) bekezdése értelmében;
 3. felhívja a Tanácsot, hogy tájékoztassa a Parlamentet, ha az általa jóváhagyott szövegtől el kíván térni;
 4. felkéri a Tanácsot a Parlamenttel való újbóli konzultációra abban az esetben, ha lényegesen módosítani kívánja a Bizottság javaslatát;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak.

Módosítás 1

Tanácsi rendeletre irányuló javaslat – módosító jogszabály 1 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A harmadik országokról készített, a 2001. március 15-i 539/2001/EK rendelet I. és II. mellékletében szereplő felsorolás összetételének összhangban kell lennie és maradnia az (5) preambulumbekkezdésében felsorolt kritériumokkal. Néhány olyan **harmadik** országot, amelyek esetében e

Módosítás

(1) **A Bizottság a jelenlegi vízumliberalizációs tárgyalásokat regionális megközelítéssel és európai perspektívával kezdeményezte, egyenlő feltételek mellett és diszkriminációtól mentesen bevonva a Nyugat-Balkán országait.**

kritériumok terén megváltozott a helyzet, át kell sorolni az egyik mellékletből a másikba.

A harmadik országokról készített, a 2001. március 15-i 539/2001/EK rendelet I. és II. mellékletében szereplő felsorolás összetételének összhangban kell lennie és maradnia az (5) preambulumbekzdésében felsorolt kritériumokkal. Néhány **nyugat-balkáni** országot (**Albánia, Bosznia-Hercegovina, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Montenegró és Szerbia**), amelyek esetében e kritériumok terén megváltozott a helyzet, át kell sorolni az egyik mellékletből a másikba. **Ugyanezeket a vízumliberalizációs menetrendekben is szereplő kritériumokat minden érintett ország esetében alkalmazni kell.**

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat – módosító jogszabály 1 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) A 2010-es év kezdetétől a kritériumokat teljesítő valamennyi nyugat-balkáni országot be kell engedni a vízummentes utazási rendszerbe. Azoknak az országoknak, amelyek jelentős előrelépéseik ellenére még nem teljesítették a kritériumokat, amint megfelelnek az adott vízumliberalizációs menetrendekben meghatározott követelményeknek, ugyanezeket az előjogokat kell biztosítani.

Módosítás 3

Tanácsi rendeletre irányuló javaslat – módosító jogszabály 2 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) 2008. január 1-jén a Közösség és öt nyugat-balkáni ország – **Albánia, Bosznia és Hercegovina, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Montenegró és**

(2) 2008. január 1-jén a Közösség és öt nyugat-balkáni ország között vízumkönnyítési megállapodások léptek hatályba, a *theszaloníki* cselekvési

Szerbia – között vízumkönnyítési megállapodások léptek hatályba, a *theszaloniki* cselekvési tervben vázolt, a nyugat-balkáni országok állampolgárainak vízummentes utazása felé vezető út első konkrét lépéseként. Ezekkel az országokkal 2008-ban a vízumliberalizációról szóló párbeszéd kezdődött, és a vízumliberalizációra vonatkozó menetrendeket fogadtak el. A menetrendek végrehajtásáról 2009 májusában készített értékelésében a Bizottság úgy ítélte meg, hogy Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság a menetrendjében szereplő valamennyi kritériumot teljesítette. Montenegró és Szerbia a menetrendjében szereplő kritériumok nagy többségét teljesítette.

programban vázolt, a nyugat-balkáni országok állampolgárainak vízummentes utazása felé vezető út első konkrét lépéseként. Ezekkel az országokkal 2008-ban a vízumliberalizációról szóló párbeszéd kezdődött, és a vízumliberalizációra vonatkozó menetrendeket fogadtak el. A menetrendek végrehajtásáról 2009 májusában készített értékelésében a Bizottság úgy ítélte meg, hogy Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság a menetrendjében szereplő valamennyi kritériumot teljesítette. Montenegró és Szerbia a menetrendjében szereplő kritériumok nagy többségét teljesítette. **Albánia és Bosznia-Hercegovina jelentős haladást ért el a megfelelő teljesítménymutatók vonatkozásában a Bizottság 2009 májusában végzett értékelése óta.**

Indokolás

Az első rész az 1. módosítás következménye.

A második rész hiányzó információt nyújt két, különösen a Bizottság által 2009 májusában értékelt nyugat-balkáni országról, amelyek a vízumliberalizációról folytatott párbeszéd tárgyát képezték. A Bizottság értékelése szerint mindkét ország jelentős előrelépést tett, különösen a 2009. május–szeptember közé eső időszakban (ami a Bizottság 2009. júliusi javaslatában nem szerepel).

Módosítás 4

Tanácsi rendeletre irányuló javaslat – módosító jogszabály 2 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) A theszaloniki cselekvési program végrehajtásának előmozdítása érdekében a Bizottság - saját hatáskörének keretein belül és tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1244 (1999). számú határozatára - vízumliberalizációról szóló párbeszédet kezd Koszovóval, és vízumliberalizációs menetrendet alakít ki a többi nyugat-balkáni országgal kialakított menetrendek mintájára.

Módosítás 5

Rendeletrre irányuló javaslat – módosító jogszabály 3 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) A stabilizációs és társulási folyamat megerősítése érdekében a vízummentes közlekedés segíteni fogja az Albániával, Bosznia-Hercegovinával, Montenegróval és Macedónia Volt Jugoszláv Köztársasággal fokozatosan kialakuló közös piacon való részvételt, és ezáltal hozzá fog járulni a kereskedelemhez, az innovációhoz és a növekedéshez.

Indokolás

*Stabilizációs és társulási megállapodások jelenleg az alábbi országokkal vannak érvényben: Macedónia Volt Jugoszláv Köztársasággal (2004. május 1-jén lépett hatályba) és Horvátországgal (2005. február 1-jén lépett hatályba). Az Albániával kötött stabilizációs és társulási megállapodást 2006 júniusában írták alá, a kereskedelemről és a kereskedelemmel kapcsolatos kérdésekről szóló ideiglenes megállapodás (a továbbiakban: ideiglenes megállapodás) pedig 2006. december 1-jén lépett hatályba. **Az Albániával kötött stabilizációs és társulási megállapodás 2009. április 1. óta van érvényben.** A stabilizációs és társulási megállapodást és ideiglenes megállapodást 2007. október 15-én írták alá, és az ideiglenes megállapodás 2008. január 1-jén lépett hatályba. A Bosznia-Hercegovinával kötött megállapodásokat 2008. június 16-án írták alá, és az ideiglenes megállapodás 2008. július 1-jén lépett hatályba. Szerbiával még nem írtak alá megállapodásokat, és ideiglenes megállapodás sincsen érvényben.*

Módosítás 6

Rendeletrre irányuló javaslat – módosító jogszabály 4 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4) Ezért Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot, Montenegrót és Szerbiát **[e két utóbbinak e rendelet hatályba lépéséig teljesítenie kell az összes kritériumot]** indokolt áthelyezni az 539/2001/EK rendelet II. mellékletébe. Indokolt, hogy a vízummentesség csak az érintett **három** ország által kiadott biometrikus útlevelel

(4) Ezért Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot, Montenegrót, Szerbiát, **Albániát és Bosznia-Hercegovinát** indokolt áthelyezni az 539/2001/EK rendelet II. mellékletébe **E rendelet elfogadásának dátumáig Montenegrónak és Szerbiának is meg kell felelnie a teljesítménymutatóknak. A**

rendelkező személyekre vonatkozzon.

vízumkötelezettség alóli mentesség Albániára és Bosznia-Hercegovinára a Bizottság által végzett értékelést követően válik érvényessé, amennyiben megfelelnek az érintett vízumliberalizációs menetrend megfelelő teljesítménymutatóinak, illetve a Tanács jóváhagyja a Bizottság értékelését. Indokolt, hogy a vízummentesség csak az érintett **öt** ország által kiadott biometrikus útlevéllel rendelkező személyekre vonatkozzon.

Indokolás

E preambulumbekzdés az 5. és 6. módosítás következménye, amelyek megváltoztatják az 539/2001/EK rendelet jelenlegi szövegét. A vízumliberalizáció csak az összes kritérium teljesítését követően alkalmazandó.

Módosítás 7

**Rendeletre irányuló javaslat – módosító jogszabály
4 a preambulumbekzdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4a) A Bizottság késedelem nélkül, és legkésőbb 2010 elején jelentést terjeszt elő az Albánia és Bosznia-Hercegovina által az útitervben meghatározott teljesítménymutatók elérése tekintetében elért eredményekről.

Módosítás 8

**Rendeletre irányuló javaslat – módosító jogszabály
4 b preambulumbekzdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4b) Bár Albánia és Bosznia-Hercegovina haladást értek teljesítménymutatóik tekintetében, az illetékes albán és bosznia-hercegovinai hatóságoknak késedelem nélkül el kell fogadniuk a teljesítménymutatóknak való teljes megfeleléshez szükséges reformokat.

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat – módosító jogszabály 4 c preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4c) E tekintetben a Bizottságnak segítenie kell az illetékes albán és bosznia-hercegovinai hatóságokat.

Módosítás 10

Rendeletre irányuló javaslat – módosító jogszabály 5 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(5a) A vízumliberalizációs folyamatnak referenciaként kell szolgálnia az Európai Unió keleti partnereivel fenntartott kapcsolatainak meghatározásához.

Indokolás

A Prágában tartott keleti partnerségi csúcstalálkozón kiadott közös nyilatkozat 7. cikke szerint az Európai Unió célja a keleti szomszédaival fenntartott vízumrendszer teljes liberalizálása, feltéve, hogy ezen országok megfelelnek a szükséges feltételeknek.

Módosítás 11

Tanácsi rendeletre irányuló javaslat – módosító jogszabály 1 cikk – 1 pont – -a pont (új) 539/2001/EK rendelet I melléklet – 1 rész

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(-a) az 1. részben az Albániára és Bosznia-Hercegovinára való hivatkozások helyébe a következő szöveg lép:

„Albánia *

Bosznia-Hercegovina *

** A Bizottság által végzett értékelést követően, amely megállapítja, hogy az adott ország megfelel a vízumliberalizációs útitervben és a Szerződéssel összhangban meghatározott teljesítménymutatóknak, az ország nevét törölni kell ebből a mellékletből, és át kell vinni a II. mellékletbe.”*

Módosítás 12

Tanácsi rendeletre irányuló javaslat – módosító jogszabály

1 cikk – 2 pont

539/2001/EK rendelet

II melléklet – 1 rész

A Bizottság által javasolt szöveg

2) A II. melléklet 1. része az alábbi hivatkozásokkal egészül ki:

„Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság *
Montenegró *

Szerbia [a szerbiai Koordinációs Igazgatóság (szerb nyelven: Koordinaciona uprava) által kiadott szerb útlevéllel rendelkező személyek kivételével] *

* A vízummentesség csak a biometrikus útlevéllel rendelkező személyekre vonatkozik”.

Módosítás

2) A II. melléklet 1. része az alábbi hivatkozásokkal egészül ki:

„**Albánia** *

Bosznia-Hercegovina *

Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság **
Montenegró **

Szerbia [a szerbiai Koordinációs Igazgatóság (szerb nyelven: Koordinaciona uprava) által kiadott szerb útlevéllel rendelkező személyek kivételével] **

** A Bizottság által végzett értékelést követően, amely megállapítja, hogy az adott ország megfelel a vízumliberalizációs útitervben és a Szerződéssel összhangban meghatározott teljesítménymutatóknak, az ország nevét az I. mellékletből át kell vinni ebbe a mellékletbe. A vízummentesség csak a biometrikus útlevéllel rendelkező személyekre vonatkozik.*

** A vízummentesség csak a biometrikus útlevéllel rendelkező személyekre vonatkozik.”

INDOKOLÁS

Az 1990-es évek elején Jugoszlávia összeomlásakor a mai Európai Unió tagállamai nem tudtak a véres háborúknak véget vető közös regionális politikát kialakítani. A régió iránti felelősséget fokozatosan vettük át az amerikaiaktól, akik a világ más problematikus területein vállaltak szerepet. Célunk az, hogy az Európai Unióhoz való csatlakozást jelentő stabilitást és haladást építsünk ki a régióban, nem szabad azonban felednünk, hogy amikor „régioról” beszélünk, az alatt az ott élő embereket értjük. Emlékeznünk kell arra is, hogy Jugoszlávia szétesése és a mély sebeket okozó kegyetlen háborúk következtében a régiót százezer menekült és migráns hagyta el, most pedig szemtanúi vagyunk egy fiatal generáció felnevelésének, amely el van vágva a régiót körbevevő egyesülő és virágzó Európai Uniótól. A nyugat-balkáni fiatalok általában csak felosztott országokon belül (néha között) utaznak, és szinte alig tudnak belépni az EU területére. A régió fiataljai annyit tudnak az európaiakról, mint amennyit az amerikaiakról, ismereteiket főképp az internetről és a TV-ből szerzik. Az EU, amelynek feltételezhetően egy nap tagjai lesznek, amely vezetőiket reformokra ösztönzi, és amely arra törekszik, hogy a régió lakosai érezzék a közös európai családhoz való tartozást, még mindig absztrakt jelenség számukra. Míg az Európai Unió meggyőződéssel hirdeti a szabad mozgáshoz való jogot, megfigyelhető, hogy a régió lakosai ma kevésbé tudnak szabadon utazni, mint a volt Jugoszlávia idején. Valóban azt akarjuk, hogy közeli szomszédaink, amelyek háborúkat szenvedtek meg és küzdöttek a szegénység ellen, és amelyek mindent megtesznek, hogy kedvünkbe járjanak, zárt ajtókra leljenek? Nem arról kell döntenünk, hogy munkavállalási vagy lakhatási jogokat nyújtunk, hanem arról az alapvető jogról, hogy egy leendő EU-polgár az Unió területén utazhasson.

A régióra vonatkozó EU-stratégiát a theszaloníki cselekvési program rögzíti, amely európai perspektívát biztosít Nyugat-Balkán népeinek, külön kitérve a vízumliberalizációra. Öt évvel a theszaloníki cselekvési program aláírását követően, 2008 elején a szlovák elnökség prioritásai közé vette fel az ügyet és elkezdte a tárgyalásokat. A Bizottság által készített csatolt indokolás változtatásokat javasol az 539/2001/EK rendeletben és válaszol a folyamat végrehajtásának mikéntjét. Végezetül megállapítja, hogy mind az öt nyugat-balkáni ország, amelyekkel liberalizációra irányuló tárgyalások folytak, jelentős előrelépéseket tett, azonban közülük csak három számíthat vízumliberalizációra az elkövetkező hónapokban. Bosznia-Hercegovina és Albánia nem teljesítették a feltételeket. A Bizottság technikai megítélései megalapozottak, mindnyájan tudjuk azonban, hogy a kizárólag technikai jellegű döntéseknek mélyreható politikai vetületük van. Sajnálatos módon a Bizottság alábecsüli a régió további megosztottságának kockázatát, amely kárt okozna nemcsak a regionális együttműködésben, hanem ezen államok egymás közötti kapcsolataiban is: a horvátok Horvátországban és Boszniában, a szerbek Szerbiában és Boszniában, az albánok Albániában, Szerbiában és Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság területén élnek. Azáltal, hogy csak néhány nemzetet jutalmazunk, destabilizáljuk a régiót, illetve a politikai és etnikai egyensúlyrendszert még ingatagabbá tesszük. Támogatom a Bizottság álláspontját, miszerint **a megállapított követelményekből nem lehet engedni, de nem szabad büntetni a legjobbat a lemaradók hibái miatt**, létezik azonban egy harmadik megközelítés.

Jelentéstervezetemben olyan módosításokat javaslok, amelyek a vízumliberalizációs menetrendekben meghatározott kritériumok enyhítése nélkül lehetőséget teremtenének Albániának és Boszniának a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársasághoz, Montenegróhoz és

Szerbiához való felzárkózásra. **Az eljárás nagyon egyszerű: a vízumkötelezettség mindkét ország vonatkozásában azonnal megszűnik, amint az egyik vagy a másik teljesíti a Bizottság által meghatározott kritériumokat, anélkül azonban hogy a rendeletet újra módosítani kellene.** Ezzel a javaslattal egyetlen országot sem hagyunk lemaradni, ugyanakkor nem vesztegetjük az időt ismételt jogalkotási folyamattal. Mivel ez a többletidő a két ország szempontjából politikailag meghatározó jelentőséggel bírna, érdemes egy rugalmas jogalkotási megoldást találni. Egyértelmű jelzéseket küldünk e két ország polgárainak, amelyekből megérthetik, hogy várunk rájuk, mobilizálják csak kormányait, hogy azok keményen dolgozzanak annak érdekében, hogy korrigálni tudják saját hibáikat és késedelmeiket és így ugyanolyan minőségi szintet tudjanak elérni, mint a szomszédos országok. Az EU pedig minden tőle telhetőt megtesz, hogy segítséget nyújtson az Európa felé vezető úton, anélkül hogy enyhítene a mindannyiunk számára közös kritériumokon.

A Bizottság inkább törölné e két országot a fehér listáról, és amikor majd teljesítik a kritériumokat, az 539/2001/EK rendelet módosítására irányuló új javaslatot tenne. Ez a megközelítés túlságosan technikai jellegű és kényelmes a jogalkotónak, azonban hátráltatja Albánia és Bosznia felvételét a fehér listára (a legjobb esetben is egy évvel), miközben a másik három ország polgárai szabadon utazhatnak. Ha nincs időkeret meghatározva, az gyengítené a két kormány motivációját a reformok végrehajtására és saját hibáik korrigálására. Nem szükséges újból figyelmeztetnem e megközelítés politikai következményeire, valamint azokra a pszichológiai károkra, amelyeket a bosnyákok és az albánok számára okozna az európai integráció vonatkozásában, figyelembe véve azt is, hogy gyakorlatilag csak egy nemzet – a bosnyákok (bosnyák muszlimok) – maradna ki a folyamatból. Emlékeztetnünk kell arra is, hogy amikor a régió két országa – Horvátország és hazám, Szlovénia – függetlenné vált, állampolgáraik számára nem vezettek be vízumot.

Hangsúlyozni szeretném, hogy egy ország felvétele a fehér listára nem számít újdonságnak vagy túlzó parlamenti javaslatnak. E rendelet három évvel ezelőtti módosításakor¹ Antigua, a Bahama-szigetek, Barbados, Mauritius, Saint Kitts és Nevis és a Seychelle-szigetek feltételes felkerültek a vízummentességet élvező országok listáját tartalmazó mellékletbe. Helytelen eljárás lenne Albániát és Boszniát – amelyek európai országok és az EU-tagság perspektívájával rendelkeznek – megfosztani ettől az esélytől. Meggyőződésem, hogy Albánia és Bosznia építő jellegű megközelítést érdemelnek meg a gyors vízumliberalizáció tekintetében is; különösen mivel a liberalizáció csak az összes bizottsági követelmény teljesítését követően kerül megadásra.

Jelentésemben még Koszovó helyzetére szeretnék kitérni. Nyugat-Balkánnak ez az egyetlen része, amely teljes mértékben kimaradt a vízumliberalizációs folyamatból, és még reménye sincs a tárgyalások megkezdésére. Ennek oka természetesen a tagállamok megosztottsága az ország függetlenségének elismerése tekintetében. Megértjük ugyan a probléma politikai összetettségét, mégis úgy gondoljuk, hogy Koszovó népét nem szabad a nézeteltérés okozta „fekete vákuumban” magára hagyni. Véleményem szerint a Parlamentnek nyomást kellene gyakorolnia a Bizottságra és a Tanácsra, hogy megtalálják a módját a vízumliberalizációs folyamat elindításának tiszteletben tartva Koszovónak az ENSZ BT 1244/99. számú határozatában foglaltak szerinti jogállását, illetve a tagállamok megosztottságát az ország függetlenségi nyilatkozata tekintetében. Mindez nem érinti Koszovó jogállását. Ösztönzi

¹ A TANÁCS 1932/2006/EK RENDELETE (2006. december 21.)

viszont a szükséges strukturális reformokat.

Az Európai Uniónak politikai felelősséget kell vállalnia e folyamat véghezvitele érdekében. Közvetlen szomszédainkról, emberek közötti kapcsolatokról, az emberek életminőségéről, közvetlenebb kapcsolatokról és szorosabb gazdasági együttműködésről van szó. Ha valóban integrálni akarjuk a nyugat-balkáni országokat az Európai Unióba, különösen a fiatalabb generáció számára meg kell teremteni a lehetőséget az utazásra, az ismeretek elsajátítására. Bezárt ajtók mögött maradni túl hosszú ideig csak erősíti a nacionalizmust és elmélyíti az etnikai megosztottságot, amely tényezők a háború előtt gyakorlatilag nem is léteztek.

7.10.2009

VÉLEMÉNY A KÜLÜGYI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság részére

a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK rendelet módosításáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról
(COM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS))

A vélemény előadója: Sarah Ludford

RÖVID INDOKOLÁS

Az Európai Parlament és különösen a Külügyi Bizottság lelkesen támogatja a nyugat-balkáni országokkal szembeni vízumkényszer eltörlését. A jelenlegi rendszer hatalmas visszalépést jelent a volt Jugoszlávia országai számára, amelyek állampolgárai a szocialista időkben még vízum nélkül utazhattak a nyugati országokba, paradox módon azonban ehhez ma vízumra van szükségük.

A vízumkényszer elszigetelte ezen országok állampolgárait, akiknek az Európai Unió országainak meglátogatására csak korlátozott lehetőségeik vannak annak ellenére, hogy Európa szívében élnek. Még a szomszédos országokba történő utazás is elérhetetlen sokuk számára, mivel vízumkérelmüket a szigorú feltételek miatt elutasítják. Ez a helyzet pont azokat sújtja, akiknek – szerintünk – európai uniós kapcsolataikat fejleszteniük kellene: a civil társadalom tagjait, az üzletembereket, tudósokat. Különösen a fiatalok körében elképesztően magas azoknak az aránya, akiknek eddig még volt lehetőségük elhagyni saját országukat és felfedezni az EU-t, ami miatt kialakul az elszigetelődés és a diszkrimináció érzése. Éppen itt az ideje, hogy ez a helyzet megváltozzon; az EU megismerése lehetőséget teremt az emberek közötti jobb megértésre, illetve a szorosabb együttműködésre, valamint a jó és fenntartható kapcsolatok előfeltétele is. Az utazás megkönnyítése a nyugat-balkáni országok és az EU érdeke is.

Bár a korlátozások leginkább a hétköznapi embereket érintik, valószínűleg nekik van a legcsekélyebb befolyásuk azon csoportok (pl. szervezett bűnözők) szabad mozgására, amelyeket a rendszer célzó. A szervezett bűnözés, az emberkereskedelem és csempészet elleni harchoz más eszközökkel hatékonyabban is hozzá lehet járulni, pl. az igazgatási kapacitás kiépítésével, a rendőrségi és igazságügyi szolgáltatási szervek regionális együttműködésének megerősítésével, illetve a fokozott határellenőrzéssel, valamint az alkalmazottak jobb

képzésével és javadalmazásával. Az ezen intézkedések felé mutató első lépéseket már megtették, amelyek a régióban kézzel fogható eredménnyel jártak.

A Külügyi Bizottság folyamatosan kérte a vízumkényszer megszüntetését. Az Európai Bizottság javaslatát ezért a helyes irányba tett üdvözlendő lépésként értékeli. Mindazonáltal lehetővé kell tenni a vízummentességet élvezők köréből kimaradt országok számára a csatlakozást, amint arra készen állnak. Nem engedhetjük meg, hogy még inkább elszigetelődjenek, amikor szomszédaik kötetlenül utazhatnak az EU-ban. Természetesen erre fel kell készülniük, és még sok munka vár rájuk e tekintetben. A Bizottságnak azonban már most meg kell teremtenie számukra ezt a lehetőséget, amely akkor válhat hasznukra, ha az EU döntéshozási folyamatából adódó késedelmek nélkül teljesítik az ütemterv feltételeit.

Ezért Albánia és Bosznia-Hercegovina esetében, amint a Bizottság úgy értékeli, hogy a vízumliberalizáció ütemtervében szereplő összes követelményt teljesítik, lehetővé kell tenni a vízummentességet. Koszovót sem szabad azonban kizárnia a többi nyugat-balkáni ország által élvezett folyamatból, és a Bizottságnak azonnal meg kell kezdenie a vízummentességre irányuló párbeszédet, és meghatározni a vízumliberalizáció ütemtervének feltételeit.

MÓDOSÍTÁSOK

A Külügyi Bizottság felhívja az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy jelentésébe foglalja bele a következő javaslatokat:

Módosítás 1

Rendelethez irányuló javaslat – módosító jogszabály 3 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Az ENSZ BT 1244/99. határozatában foglaltak szerinti Koszovóban lakó személyek, valamint azon személyek tekintetében, akiknek az állampolgársági bizonyítványát az ENSZ BT 1244/99. határozatában foglaltak szerinti Koszovó területére adták ki, külön belgrádi Koordinációs Igazgatóság lesz felelős az útlevel-igénylések összegyűjtéséért és az útlevelek kiadásáért. Különösen az esetleges illegális bevándorlással összefüggő biztonsági aggályokra tekintettel azonban e külön Koordinációs Igazgatóság (szerb nyelven: Koordinaciona uprava) által kiadott szerb útlevéllel rendelkező személyeket indokolt kizárni a Szerbiára vonatkozó vízummentes rendszer

Módosítás

(3) Az ENSZ BT 1244/99. határozatában foglaltak szerinti Koszovóban lakó személyek, valamint azon személyek tekintetében, akiknek az állampolgársági bizonyítványát az ENSZ BT 1244/99. határozatában foglaltak szerinti Koszovó területére adták ki, külön belgrádi Koordinációs Igazgatóság lesz felelős az útlevel-igénylések összegyűjtéséért és az útlevelek kiadásáért. Különösen az esetleges illegális bevándorlással összefüggő biztonsági aggályokra tekintettel azonban e külön Koordinációs Igazgatóság (szerb nyelven: Koordinaciona uprava) által kiadott szerb útlevéllel rendelkező személyeket indokolt kizárni a Szerbiára vonatkozó vízummentes rendszer

hatálya alól.

hatálya alól. ***Figyelembe véve, hogy a Szerbia és Koszovó közötti határt a Belgrádi hatóságok adminisztratív határvonalnak tekintik, ami negatív hatással lehet a hatékony államközi határellenőrzésekre, a Bizottság felkéri a belgrádi kormányt, hogy azon a határon/határvonalon ugyanazokat az intézkedéseket és ellenőrzéseket alkalmazza, mint az összes többi, nemzetközileg elismert határon.***

Indokolás

A Szerb Köztársaság Belügyminisztériuma és az EULEX augusztusban jegyzőkönyvet írt alá a rendőrségi együttműködésről, amelyet a Bizottság annak érdekében kért, hogy Szerbiának biztosítsák az európai uniós vízummentességet. A vámügyi megállapodást még nem tárgyalták meg. Szerbiának – Koszovó státuszától függetlenül – a Koszovóval közös határvonalon/határon ugyanazokat a szokásos ellenőrzéseket kell alkalmaznia és végrehajtania, mint az összes többi nemzetközileg elismert határon.

Módosítás 2

Rendelethez irányuló javaslat – módosító jogszabály
3 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) A theszaloníki cselekvési program végrehajtásának előmozdítása érdekében a Bizottságnak párbeszédet kell kezdenie Koszovóval a vízumkérdésről annak érdekében, hogy vízumliberalizációs menetrendet alakítson ki a többi nyugat-balkáni országgal kialakított menetrend mintájára. Ez nem sértheti a tagállamok azon hatáskörét, hogy Koszovót önálló államként ismerjék el.

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat – módosító jogszabály
3 b preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3b) A stabilizációs és társulási folyamat megerősítése érdekében a vízummentes közlekedés segíteni fogja az Albániával, Bosznia-Hercegovinával, Montenegróval és Macedónia Volt Jugoszláv Köztársasággal fokozatosan kialakuló közös piacon való részvételt, és ezáltal hozzá fog járulni a kereskedelemhez, az innovációhoz és a növekedéshez.

Indokolás

Stabilizációs és társulási megállapodások jelenleg az alábbi országokkal vannak érvényben: Macedónia Volt Jugoszláv Köztársasággal (2004. május 1-jén lépett hatályba) és Horvátországgal (2005. február 1-jén lépett hatályba). Az Albániával kötött stabilizációs és társulási megállapodást 2006 júniusában írták alá, a kereskedelemről és a kereskedelemmel kapcsolatos kérdésekről szóló ideiglenes megállapodás (a továbbiakban: ideiglenes megállapodás) pedig 2006. december 1-jén lépett hatályba. A stabilizációs és társulási megállapodást és ideiglenes megállapodást 2007. október 15-én írták alá, és az ideiglenes megállapodás 2008. január 1-jén lépett hatályba. A Bosznia-Hercegovinával kötött megállapodásokat 2008. június 16-án írták alá, és az ideiglenes megállapodás 2008. július 1-jén lépett hatályba. Szerbiával még nem írtak alá megállapodásokat, és ideiglenes megállapodás sincsen érvényben.

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat – módosító jogszabály
4 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4) Ezért Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot, Montenegrót és Szerbiát **[e két utóbbinak e rendelet hatályba lépéséig teljesítenie kell az összes kritériumot]** indokolt áthelyezni az 539/2001/EK rendelet II. mellékletébe. Indokolt, hogy a vízummentesség csak az érintett **három** ország által kiadott biometrikus útlevelel

(4) Ezért Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot, Montenegrót, Szerbiát, **Albániát és Bosznia-Hercegovinát** indokolt áthelyezni az 539/2001/EK rendelet II. mellékletébe, **amennyiben e rendelet hatályba lépéséig Montenegró és Szerbia teljesíti az összes kritériumot, Albánia és Bosznia-Hercegovina esetében pedig a vízummentességet haladéktalanul**

rendelkező személyekre vonatkozzon.

alkalmazni kell, amint a Bizottság értékelésében feltünteti, hogy valamennyi ország teljesíti a vízumliberalizációs menetrendben meghatározott összes kritériumot, és a Hivatalos Lapban megjelenik az értékelésről szóló közlemény. A Bizottság az értékeléseket havonta végzi, amelyek eredményéről tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot, illetve az érintett országokat.
Indokolt, hogy a vízummentesség csak az érintett **öt** ország által kiadott biometrikus útlevelel rendelkező személyekre vonatkozzon.

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat – módosító jogszabály

1 cikk – 1 pont – -a pont (új)

539/2001/EK rendelet

I melléklet – 1 rész

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

-a) az 1. részben az Albániára és Bosznia-Hercegovinára való hivatkozás az alábbiak szerint módosul:

„Albánia *

Bosznia-Hercegovina *

**Az ország nevét haladéktalanul törölni kell e mellékletből, amint a Bizottság értékelésében feltünteti, hogy az adott ország teljesíti a vízumliberalizációs menetrendekben meghatározott összes referenciaértéket, és jelzi, hogy az értékelést az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétették.”*

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat – módosító jogszabály

1 cikk – 2 pont

539/2001/EK rendelet

II melléklet – 1 rész

A Bizottság által javasolt szöveg

2) A II. melléklet 1. része az alábbi hivatkozásokkal egészül ki:

„**Macedónia** Volt Jugoszláv Köztársaság *
Montenegró *

Szerbia [a szerbiai Koordinációs Igazgatóság (szerb nyelven: Koordinaciona uprava) által kiadott szerb útlevéllel rendelkező személyek kivételével] *

* A vízummentesség csak a biometrikus útlevéllel rendelkező személyekre vonatkozik”.

Módosítás

2) A II. melléklet 1. része az alábbi hivatkozásokkal egészül ki:

„**Albánia** * **

Bosznia-Hercegovina * **

Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság **
Montenegró **

Szerbia [a szerbiai Koordinációs Igazgatóság (szerb nyelven: Koordinaciona uprava) által kiadott szerb útlevéllel rendelkező személyek kivételével] **

** A vízummentességet haladéktalanul alkalmazni kell, amint a Bizottság értékelésében feltünteti, hogy az adott ország teljesíti a vízumliberalizációs menetrendekben meghatározott összes kritériumot, és jelzi, hogy az értékelést az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétették.*

*** A vízummentesség csak a biometrikus útlevéllel rendelkező személyekre vonatkozik”.*

ELJÁRÁS

Cím	A tagállamok külső határainak átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolása
Hivatkozások	COM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS)
Illetékes bizottság	LIBE
Véleményt nyilvánított A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	AFET 14.9.2009
A vélemény előadója A kijelölés dátuma	Baroness Sarah Ludford 16.9.2009
Vizsgálat a bizottságban	29.9.2009 6.10.2009
Az elfogadás dátuma	6.10.2009
A zárószavazás eredménye	+ : 53 - : 8 0 : 7
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Pino Arlacchi, Frieda Brepoels, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Heidi Hautala, Anna Ibrisagic, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Barry Madlener, Mario Mauro, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, Andreas Mölzer, María Paloma Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Ioan Mircea Pașcu, Vincent Peillon, Mirosław Piotrowski, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, Jacek Saryusz-Wolski, Adrian Severin, Marek Siwiec, Ernst Strasser, Hannes Swoboda, Zoran Thaler, Inese Vaidere, Johannes Cornelis van Baalen, Kristian Vigenin, Graham Watson, Boris Zala
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Elena Băsescu, Emine Bozkurt, Nikolaos Chountis, Marije Cornelissen, Véronique De Keyser, Göran Färm, Lorenzo Fontana, Liisa Jaakonsaari, Elisabeth Jeggle, Baroness Sarah Ludford, Nadezhda Mihaylova, Doris Pack, Vittorio Prodi, Teresa Riera Madurell, Marietje Schaake, Indrek Tarand, Traian Ungureanu, Janusz Władysław Zemke
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Michel Dantin, Tanja Fajon, Georgios Stavrakakis, Manfred Weber

ELJÁRÁS

Cím	A külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolása		
Hivatkozások	COM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS)		
Az Európai Parlamenttel folytatott konzultáció dátuma	31.7.2009		
Illetékes bizottság A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	LIBE 14.9.2009		
Véleménynyilvánításra felkért bizottság(ok) A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	AFET 14.9.2009		
Előadó(k) A kijelölés dátuma	Tanja Fajon 2.9.2009		
Vizsgálat a bizottságban	30.9.2009	6.10.2009	19.10.2009
Az elfogadás dátuma	19.10.2009		
A zárószavazás eredménye	+: 45 -: 2 0: 2		
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Jan Philipp Albrecht, Vilija Blinkevičiūtė, Louis Bontes, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Rosario Crocetta, Cornelis de Jong, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Monika Flašíková Beňová, Hélène Flautre, Kinga Göncz, Sylvie Guillaume, Ágnes Hankiss, Jeanine Hennis-Plasschaert, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Clemente Mastella, Nuno Melo, Louis Michel, Claude Moraes, Antigoni Papadopolou, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Rui Tavares, Wim van de Camp, Axel Voss		
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Elena Oana Antonescu, Andrew Henry William Brons, Anna Maria Corazza Bildt, Ioan Enciu, Monika Hohlmeier, Stanimir Ilchev, Franziska Keller, Petru Constantin Luhan, Antonio Masip Hidalgo, Mariya Nedelcheva, Michèle Striffler, Cecilia Wikström		
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Ioannis Tsoukalas		